

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

ՈՐՈՇՈՒՄ N 23/56

ք.Երևան

05 ապրիլի 2024թ.

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), քննության առնելով ՀՀ ՊԵԿ Արևելյան մաքսատուն-վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 04.03.2024թ. թիվ 05100030/04032024/309/6 որոշման դեմ ֆիզիկական անձ Խաչիկ Ծատուրյանի դիմում-բողոքը՝

ՊԱՐԶԵՑ

1. Բողոքարկման առարկան, դիմում-բողոքով բերված փաստարկները և ներկայացված պահանջները

Ֆիզիկական անձ Խաչիկ Ծատուրյանը (այսուհետ նաև՝ բողոքաբեր) հայտնում է, որ սույն թվականի փետրվարի 17-ին իր կողմից վարած «MAN» մակնիշի, «01L1012» պետհամարանիշի բեռնատարով ՀՀ ՊԵԿ Արևելյան մաքսատուն-վարչության Բագրատաշենի մաքսային կետ բաժնով ՀՀ է տեղափոխել թիվ 10803012/150224/5005852 և թիվ 10803012/150224/5005860 տարանցման հայտարարագրերով հայտարարագրված «ՍՄԱՐԹ-ԹՐԵՅԴ» ՍՊԸ-ին պատկանող բեռը: ՀՀ ներմուծված բեռի զննության և փաստաթղթերի ուսումնասիրության արդյունքում պարզվել է, որ թիվ 10803012/150224/5005852 տարանցման հայտարարագրում և դրան կից փաստաթղթերում առկա են անհամապատասխանություն, մասնավորապես՝ մաքսային մարմինների կողմից զննության ընթացքում հայտնաբերված լաբորատոր ապրանքը հայտարարագրում նույն ապրանքային տեղով և նույն քաշով այլ անվան տակ է հայտարարագրված եղել /հայտարարագրված է որպես գործիք/:

Բողոքաբերը նշում է նաև, որ բեռնատարում հայտնաբերվել է նաև ավտոմեքենաների ապակիների թաղանթ, որի մասին ինքը տեղյակ չի եղել:

Հիմք ընդունելով վերոնշյալը՝ ՀՀ ՊԵԿ Արևելյան մաքսատուն-վարչության ղեկավարի կողմից որոշում է կայացվել իրեն ենթարկել պատասխանատվության՝ նշանակելով տուգանք 30.000 /երեսուն հազար/ ՀՀ դրամ և 2.536.522/ երկու միլիոն հինգ հարյուր երեսունվեց հազար հինգ հարյուր քսաներկու/ ՀՀ դրամ գումարի չափով:

Հաշվի առվելով այն հանգամանքը, որ նպատակ չի ունեցել թաքցնել որևէ ապրանք, չի խուսափել հարկերից, այլ միայն հայտարարագրում վերոնշյալ ապրանքը հայտարարագրված է եղել այլ անվանման տակ՝ ֆիզիկական անձ Խաչիկ Ծատուրյանը խնդրում է վերանայել կայացված որոշումը:

2. Դիմում-բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

ՀՀ ՊԵԿ Արևելյան մաքսատուն-վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 04.03.2024թ. թիվ 05100030/04032024/309/6 որոշման մեջ մասնավորապես նշված է, որ 17.02.2024 թվականին «MAN» մակնիշի, «01LI012» պետհամարանիշի բեռնատար տրանսպորտային միջոցով ՀՀ ՊԵԿ Արևելյան մաքսատուն-վարչության Բագրատաշենի մաքսային կետ-բաժնով Հայաստանի Հանրապետություն է ժամանել Խաչիկ Ծատուրյանը, ով տեղափոխում էր թիվ 10803012/150224/5005852 և թիվ 10803012/150224/5005860 տարանցման հայտարարագրերով հայտարարագրված՝ «ՍՄԱՐԹ-ԹԵՅԴ» ՍՊԸ-ին պատկանող բեռը: ՀՀ ներմուծված բեռի զննման և փաստաթղթերի ուսումնասիրության արդյունքում պարզվել է, որ թիվ 10803012/150224/5005852 տարանցման հայտարարագրում և դրան կից առևտրային փաստաթղթերում առկա են անհամապատասխանություններ փաստացի առկա բեռի և կից փաստաթղթերի միջև:

Նշվածով պայմանավորված 18.02.2024 թվականին կազմվել է մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ արձանագրություն, ինչպես նաև լրացվել է թիվ 05100033/190224/0004734 տարանցման հայտարարագիրը և բեռն ուղարկվել է «Դամուար Գրուպ» ՍՊ ընկերության մաքսային հսկողության տարածք:

Վարչական գործի լուծմանը նշանակվել է 04.03.2024 թվականին ժամը 10:00-ին, իսկ գործի քննություն 04.03.2024 թվականին ժամը 11:00-ին, որի վերաբերյալ վերջինս պատշաճ ծանուցվել է և ներկայացել է վարչական գործի լուծմանը:

18.02.2024 թվականին Խ. Ծատուրյանը իր բացատրությամբ հայտնել է մաքսային մարմիններին, որ զննման ընթացքում հայտնաբերվել է, որ լաբարատոր ապրանքը ուրիշ անվան տակ է: Զանգահարել է ՌԴ բրոքերի, հասկանալու համար՝ դա ինչ խնդիր է: Վերջինս բացատրել է, որ տվյալ ապարատի կողմ արգելման տակ է և Վրաստանը չի թույլատրում ներմուծել, ինչի մասին Խ. Ծատուրյանը տեղեկացված չի եղել: Նշել է նաև, որ բեռնատարում առկա է եղել ավտոմեքենայի մզեցման ուղեգիր, որի մասին կրկին տեղյակ չի եղել:

Լուծման ժամանակ Խ. Ծատուրյանը մեկ այլ բացատրությամբ հայտնել է, որ ք. Մոսկվայում բարձվել է խառը ապրանքներ MAN մակնիշի բեռնատար տրանսպորտային միջոցում և այդ բեռը տեղափոխվել է Վլադիկավկազի մաքսային մարմին, որպեսզի բեռը ձևակերպում ստանա՝ ըստ նրանում առկա փաստացի ապրանքների: Ապրանքները իր ներկայությամբ զննվել, կշռվել են, որի հիման վրա կազմվել է ապրանքների ցանկ: Որից հետո ապրանքը բեռնվել է բեռնատար տրանսպորտային միջոցի մեջ, իսկ ինքը գնացել է նշված

ապրանքի վերաբերյալ տարանցման հայտարարագիր լրացնելու: Մաքսային միջնորդին տրամադրվել է արդեն իսկ կազմված հաշիվ-ապրանքագիրը և տրանսպորտային բեռնագիրը, որի հիման վրա էլ լրացվել է տարանցման հայտարարագիր: Հետո ժամանել է ՀՀ և մաքսային մարմնի կողմից իրականացված զննման արդյունքում հայտնաբերվել է արձանագրված խախտումները:

Վարչական մարմին ներկայացվել է ռուսերեն լեզվով կազմված տեղեկանք՝ տրված՝ «ԷԿ-ՍՏՐՈՅ» ՍՊԸ-ի կողմից, որում նշված է, որ 2 անուն ապրանք /չհայտարարագրված ապրանքների վերաբերյալ նշված են տեղեկություններ/, պատկանում են «ՍՄԱՐԹ-ԹՐԵՅԴ» ՍՊԸ-ին:

Այսպիսով գործի նյութերի ուսումնասիրության ընթացքում պարզվել է, որ 15.02.2024 թվականի թիվ 10803012/150224/5005852 տարանցման հայտարարագրով հայտարարագրվել է 39 անուն տարբեր տեսակի ապրանքներ: Վերը նշված տարանցման հայտարարագրով հայտարարագրված ապրանքները ներմուծվել են Հայաստանի Հանրապետություն 17.02.2024 թվականին: Մաքսային գործառնություններ կատարելու ժամանակ պարզվել է, որ տրանսպորտային միջոցում առկա են ապրանքներ, որոնց վերաբերյալ հայտարարագրում չի կատարվել: Ուսումնասիրելով 15.02.2024 թվականին լրացված թիվ 10803012/150224/5005852 տարանցման հայտարարագիրը, 13.02.2024 թվականի թիվ AR/FEV/078 հաշիվ-ապրանքագիրը, վարչական մարմինը փաստում է հետևյալը՝

1. Թիվ 10803012/150224/5005852 տարանցման հայտարարագրում հայտարարագրված է 39 անուն ապրանք:

2. Հայտարարագրի 27-րդ ապրանքային դիրքում հայտարարագրվել է 177 կգ քաշով գործիքներ, որը ներառված է 13.02.2024 թվականի թիվ AR/FEV/078 հաշիվ-ապրանքագրի 27-րդ տողում՝ նույն քաշով և անվանումով, ինչը հայտարարագրվել է: Ձննման ընթացքում պարզվել է, որ 27-րդ ապրանքային դիրքում հայտարարագրված ապրանքը բացակայում է:

3. Ձննման ընթացքում պարզվել է, որ բեռնատար տրանսպորտային միջոցում առկա է «ElisysDuo Human» մակնշմամբ սարքավորում, որը իր արտաքին տեսքով նման է բժշկական սարքավորման /սարքավորման վրա փակցված է «կենսաբանական վտանգավորություն» պիտակ/: Նշված ապրանքը չունի ուղեկցող փաստաթղթեր՝ տարանցման հայտարարագիր, հաշիվ-ապրանքագիր:

4. Ձննման ընթացքում պարզվել է նաև, որ բեռնատար տրանսպորտային միջոցում առկա է 26 կգ քաշով ապակու համար նախատեսված թաղանթ, որը չունի ուղեկցող փաստաթղթեր՝ տարանցման հայտարարագիր, հաշիվ-ապրանքագիր:

Վարչական մարմինը գնահատելով գործում եղած բոլոր ապացույցները, բազմակողմանի և օբյեկտիվ հետազոտման վրա հիմնված ներքին համոզմամբ գալիս է այն եզրահանգման, որ սույն դեպքով առկա է «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 1-ին, 3-

րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված իրավախախտման հատկանիշներ: Միության անդամներ չհանդիսացող պետությունների տարածքներով Միության մաքսային տարածքի մի մասից Միության մաքսային տարածքի մեկ այլ մաս տեղափոխվել են ապրանքներ՝ առանց «մաքսային տարանցում» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպման: Այն խախտման համար, որի արդյունքում չի առաջացել մաքսային վճարների, մաքսային մարմինների կողմից գանձվող այլ հարկերի, տուրքերի և վճարների չհաշվարկում (պակաս հաշվարկում) կամ չվճարում (պակաս վճարում), ինչպես նաև արգելքների և սահմանափակումների, ոչ սակագնային կարգավորման միջոցների չկիրառում՝ կիրառելի է «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 1-ին մասը /տարանցման հայտարարագրում ոչ ճշգրիտ տեղեկություններ 27-րդ ապրանքային դիրքում/: Չհայտարարագրված ապրանքների մասով կիրառելի է «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 3-րդ մասը /չհայտարարագրված ապակիների մզեցման համար պոլիմերային թաղանթ/ և «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 4-րդ մասը /չհայտարարագրված լաբարատոր իմունոքիմիական վերլուծիչ, նշված ապրանքը պահանջում է ոչ սակագնային կարգավորման միջոց /:

Ինչ վերաբերվում է տրված բացատրություններին, ապա Խ. Ծատուրյանը իր 2-րդ բացատրությամբ հաստատել է այն փաստը, որ ապրանքները իր ներկայությամբ գննվել, կշռվել են, որի հիման վրա կազմվել է ապրանքների ցանկ: Ուստի նշվածով պայմանավորված վերջինս պարտավորվում էր տեղյակ լինել փաստացի առկա ապրանքների և չհայտարարագրված ապրանքների վերաբերյալ:

Հիմք ընդունելով «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 1-ին, 3-րդ և 4-րդ մասերի, 322 և 334-րդ հոդվածները, ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 23-րդ, 25-րդ հոդվածները՝ որոշում է կայացվել «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված մաքսային կանոնների խախտում կատարելու համար Խաչիկ Համազասպի Ծատուրյանին ենթարկել վարչական պատասխանատվության՝ հայտարարելով նախազգուշացում: «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Խաչիկ Համազասպի Ծատուրյանի նկատմամբ նշանակել տուգանք՝ 30000 դրամի չափով:

3. Բողոքարկման առարկային վերաբերվող իրավական կարգավորումներ և եզրահանգումներ

ԵԱՏՄ մաքսային օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 26-րդ կետի համաձայն /այսուհետ՝ Օրենսգիրք/՝ «Փոխադրողն» այն անձն է, որն իրականացնում է ապրանքների և (կամ) ուղևորների փոխադրում (տրանսպորտային փոխադրում) Միության մաքսային սահմանով և (կամ) մաքսային հսկողության տակ գտնվող ապրանքների փոխադրում (տրանսպորտային փոխադրում) Միության մաքսային տարածքով»:

Օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի համաձայն՝ «Մաքսային տարանցում» մաքսային ընթացակարգը կիրառվում է Միության մաքսային տարածքով, ինչպես նաև Միության անդամներ չհանդիսացող պետությունների տարածքներով օտարերկրյա և Միության ապրանքների փոխադրման համար:

Օրենսգրքի 302-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Միության ապրանքները Միության անդամներ չհանդիսացող պետությունների տարածքներով Միության մաքսային տարածքի մի մասից Միության մաքսային տարածքի մեկ այլ մաս փոխադրման համար ենթակա են «Մաքսային տարանցում» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպման:

«Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 301-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ մաքսային կանոնների խախտում է համարվում անձի կատարած անօրինական գործողությունը կամ անգործությունը, որն ուղղված է Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսդրությամբ և մաքսային ոլորտին առնչվող Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանով տեղափոխվող ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների մաքսային հսկողության և մաքսային ձևակերպման սահմանված կարգի դեմ, և որի համար սույն օրենքով նախատեսված է պատասխանատվություն:

«Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ապրանքները կամ տրանսպորտային միջոցները չհայտարարագրելը կամ ոչ իրենց անվանմամբ հայտարարագրելը կամ հայտարարագրում ոչ ճշգրիտ տեղեկություններ նշելը, որի հետևանքով չի առաջանում մաքսային վճարների, մաքսային մարմինների կողմից գանձվող այլ հարկերի, տուրքերի և վճարների (բացառությամբ մաքսային մարմինների կողմից մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի) չհաշվարկում (պակաս հաշվարկում) կամ չվճարում (պակաս վճարում), ինչպես նաև արգելքների և սահմանափակումների, ոչ սակագնային կարգավորման միջոցների չկիրառում՝ հանցագործության հատկանիշների բացակայության դեպքում՝ առաջացնում է նախազգուշացում:

Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը, որի հետևանքով առաջանում է մաքսային վճարների, մաքսային մարմինների կողմից գանձվող այլ հարկերի, տուրքերի և վճարների (բացառությամբ մաքսային մարմինների կողմից մաքսային գործառնությունների իրականացման համար գանձվող պետական տուրքի), տուրքերի չհաշվարկում (պակաս հաշվարկում) կամ չվճարում (պակաս վճարում)՝ հանցագործության հատկանիշների բացակայության դեպքում՝ առաջացնում է տուգանք՝ չհաշվարկված (պակաս հաշվարկված) կամ չվճարված (պակաս վճարված) մաքսային վճարների, մաքսային մարմինների կողմից գանձվող այլ հարկերի, տուրքերի և վճարների (բացառությամբ մաքսային մարմինների կողմից մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական

տուրքի) ընդհանուր գումարի քսան տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս, քան երեսուն հազար դրամի չափով:

Նույն հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը, որն առաջացնում է արգելքների և սահմանափակումների, ոչ սակագնային կարգավորման միջոցների չկիրառում՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ այդ ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների մաքսային արժեքի քսան տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս, քան երեսուն հազար դրամի չափով:

Քննարկվող դեպքում Հանձնաժողովը հատկանշական է համարում այն հանգամանքը, որ թիվ 10803012/150224/5005852 տարանցման հայտարարագրում հայտարարագրվել է 39 անուն ապրանք: Չննման ընթացքում պարզվել է, որ 27-րդ ապրանքային դիրքում հայտարարագրված ապրանքը բացակայում է: Միննույն ժամանակ զննման ընթացքում պարզվել է, որ բեռնատար տրանսպորտային միջոցում առկա է «ElisysDuo Human» մակնշմամբ սարքավորում և 26 կգ քաշով ապակու համար նախատեսված թաղանթ, որոնք չունեն ուղեկցող փաստաթղթեր՝ տարանցման հայտարարագիր, հաշիվ-ապրանքագիր: Փաստացի Միության անդամներ չհանդիսացող պետությունների տարածքներով Միության մաքսային տարածքի մի մասից Միության մաքսային տարածքի մեկ այլ մաս տեղափոխվել են ապրանքներ՝ առանց «մաքսային տարանցում» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպման: Այսինքն, մաքսային գործառնություններ կատարելու ժամանակ պարզվել է, որ տրանսպորտային միջոցում առկա են ապրանքներ, որոնց վերաբերյալ հայտարարագրում չի կատարվել: Մաքսային մարմնի աշխատակիցները անրադարձել են նաև այն հանգամանքին, որ ֆիզիկական անձ Խաչիկ Ծատուրյանը իր 2-րդ բացատրությամբ հաստատել է այն փաստը, որ ապրանքները իր ներկայությամբ զննվել, կշռվել են, որի հիման վրա կազմվել է ապրանքների ցանկ: Ուստի նշվածով պայմանավորված եկել են համոզման, որ վերջինս պարտավորվում էր տեղյակ լինել փաստացի առկա ապրանքների և չհայտարարագրված ապրանքների վերաբերյալ:

Ամփոփելով, Հանձնաժողովը ընդգծում է, որ անհամապատասխանությունների փաստը /առանց «մաքսային տարանցում» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպման ապրանքների տեղափոխում/ ֆիքսվել է մաքսային մարմնի կողմից, ինչի դեպքում կիրառելի է «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքը:

Ելնելով վերը նշված իրավանորմների դրույթներից, հիմք ընդունելով սույն որոշման 2-րդ կետում բերված փաստական տվյալները, ինչպես նաև 3-րդ կետում արված եզրահանգումները՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ վարչական վարույթի նյութերով հիմնավորվում է, որ ֆիզիկական անձ Խաչիկ Ծատուրյանի արարքում առկա է «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 316-րդ հոդվածի 1-ին, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված մաքսային կանոնների խախտում և ՀՀ ՊԵԿ Արևելյան մաքսատուն-վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 04.03.2024թ. թիվ 05100030/04032024/309/6 որոշումն իրավաչափ է և փաստարկված:

4. Եզրափակիչ մաս

Ելնելով քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 20-րդ բաժնով, «Մաքսային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածով, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը

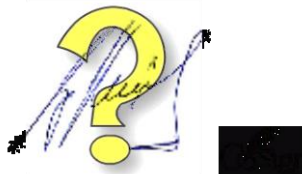
ՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

ՀՀ ՊԵԿ Արևելյան մաքսատուն-վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 04.03.2024թ. թիվ 05100030/04032024/309/6 որոշման դեմ ֆիզիկական անձ Խաչիկ Ծատուրյանի դիմում-բողոքը մերժել:

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում իրազեկելուն հաջորդող օրվանից:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

ԿԱՐԵՆ ԹԱՄԱՂՅԱՆ